

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (II) 2020

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

ලාංකේය කවි මගෙහි විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව

සේන නානායක්කාර

Abstract

The poem is a unique genre. It is also a means of expression with meaningful, aesthetic qualities. That is why it is considered as a brilliant artistic event. In the investigation of poetry belonging to a certain country or social group, its long-term evolution as well as contemporary trends are highlighted. This draws attention to the long-term nature of Sri Lankan poetry. That is, the ups and downs of brilliance reflected in Sri Lankan poetry from that time to to day. The main purpose of this is to pay deep attention to it from time to time. The concept, proposition, content and usage techniques related to poetry have undergone a gradual evolution of the style of the medium of expression over time, and what is the style of that; This study has been conducted through the problem. Literature review is the most appropriate study process to carry out such a timely investigation. Therefore, reference to literature related to poetry, art and entertainment is the predominant method of study here. This study

Correspondence:

senananayakkara@gmail.com

Specialty Section:

Mass Communication

Received:

08 September 2021

Revised:

02 August 2022

Accepted:

04 August 2022

Published:

02 January 2023

Citation:

නානායක්කාර, සේන. (2020).
ලාංකේය කවි මගෙහි විපර්යාසකර
විචිත්‍රතාව.

මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය

සංග්‍රහය.

6(11), 135-149.

ISSN (Online): 2961-564X

ISSN (Print) : 2362 - 0706

concludes that Sri Lankan poetry has evolved over time as a poetic expression of a timeless revelation.

Keywords: aesthetic qualities, artistic event, meaningful, poetic expression timeless revelation.

හැඳින්වීම

කවර කාර්යයක වුව පැවැත්ම සම්බන්ධයෙන් සලකා බලන කල එහි කාලත්වය හා බැඳුණු අනන්‍යතාවක් විද්‍යමාන වෙයි. එය පුද්ගල ජීවිතයකට, සමාජයකට, සිද්ධිදාමයකට, විද්‍යාවකට හෝ කලාවකට ද වලංගු ය. යුග විපරිණාමයකට සාපේක්ෂව ඒ ඒ ප්‍රස්තුතයන් හි පිළිබිඹු කෙරෙන විචල්‍යතාව බෙහෙවින් “විපර්යාසකර” ගතයෙහි ලා ගිනිය හැකි ය. යම්කිසි කලාවකට අදාළව නම් එය “විචිත්‍රතාවක්” ලෙස හඳුනාගැනීම නිරවද්‍ය වෙයි. මන්ද යත්, කලාව හෝ සාහිත්‍යයෙහි අනන්‍ය සෞන්දර්යමය ස්වභාව විසින් එය වින්දනාත්මක ප්‍රපංචයක් දක්වා පෙරළනු ලබන බැවිනි. එය “විපර්යාසකර විචිත්‍රතාවක්” ලෙස හඳුන්වනුයේ ඒ අනුව ය. එබැවින්, ලාංකේය කවිය හා කවි මග ද එබඳුම සුවිශේෂ විපර්යාසකර විචිත්‍රතාවක් සහිතව පැවත එන්නකැයි හඳුන්වාදීම අතිශයෝක්තියක් නොවේ.

සියවස් ගණනාවකට පෙර ඓතිහාසික සමාරම්භය සනිටුහන් කරනු ලබන කලාවක හෝ කලාසංස්කෘතියක ගමන්මග ගතිකත්වයෙන් පරිපූර්ණ විය හැකි ය. එයින් අරුත් ගැන්වෙනුයේ එසේ නොවන අවස්ථාවන් ද පවත්නා බව යි. එකී ගතිකත්වය නිර්ණය කෙරෙනුයේ එහි ආකෘතිය, අන්තර්ගතය හෝ ඒ හා බැඳුණු සාංකල්පික ස්වරූපය සහ ඊට අදාළ සමාජ සංස්ථාවේ ක්‍රියාකාරීත්වය හෝ බලපෑම පිළිබඳ නිශ්චිත අරමුණු සහිත විග්‍රහයක් තුළිනි. විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව ලෙස මෙහි නම්කරනුයේ එකී සරල විග්‍රහයට අදාළ නිර්ණායකය වෙයි. ඒ අනුව, ලාංකේය කවි මග අතරතුර ඇති වූ විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව කුමනාකාර ද? යන්න මෙහි කේන්ද්‍රීය ගැටලුව ලෙස නම් කෙරේ.

මෙකී ගැටලුව විසඳාලන්නට නම් අපේ කවි මග මුල සිට අද දක්වාම ගැඹුරු සම්පරීක්ෂාවකට ලක් කළ යුතුව ඇත. මන්ද යත්, ශතවර්ෂාධික කාලයක් තිස්සේ ගොඩනැගුණු මෙබඳු සෞන්දර්යමය විනාශයක් පිළිබඳ ගැඹුරු විමංසනයක් කළ හැක්කේ එබඳුම දීර්ඝ අවධානයක් සහිත අතිශය සංකීර්ණ පිරියෙසුම් ප්‍රයත්නයක් තුළින් පමණි. එබැවින්, මෙකී සංකීර්ණ සටහන ඒ උදෙසා වන සරල ප්‍රවේශයක් පමණකැ’ යි යන්න මුලින් ම අවධාරණය කළ යුතු ය. ඒ අනුව ශාස්ත්‍රීය ප්‍රතිෂ්ඨා සහිත පුළුල් විදුහුරු පර්යේෂණ ප්‍රයත්නයකට දොර කවුළු විවර කර දීම මෙහි ප්‍රමුඛතම අපේක්ෂිතාර්ථය වෙයි.

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

ජනකවිය, චිරන්තන කවිය සහ නූතන කවිය ලෙස ප්‍රමුඛ අංශයකට සරලව බෙදා දක්වන ලාංකේය කවිය පිළිබඳව කාලානුරූපව අවධානය යොමු කිරීම මෙහිදී සිදු කෙරේ. විෂයානුකූල ගවේෂණ ක්‍රියාවලියක් ඒ සඳහා භාවිත කිරීම අත්‍යවශ්‍ය ය. එබැවින්, සාහිත්‍ය ගවේෂණය මගින් කරුණු එක් රැස් කරමින් කවියෙහි විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව ගවේෂණය කිරීම මෙකී අධ්‍යයනයෙහි ක්‍රමවේදය ලෙස ගැනෙන අතර සමාජවිද්‍යාත්මක විමසනාත්මක රීතිය එහි ලා කුළුගැන්වෙන බව අවධාරණය කෙරේ.

සාකච්ඡාව

කවියේ ගමන් මඟ හෝ එහි ක්‍රමවිකාශනය විමසන්නට පෙර එය හඳුනා ගත යුතු වෙයි. “කවිය” යනු කුමක් ද? එය රසය ආත්ම කොට ගත්තකි. එමෙන් ම මනසට මෙන් ම හදවතට ද එක සේ ආමන්ත්‍රණය කළ හැකි ප්‍රකාශන විලාසය කි. එමතු ද නොව, එය අතිශය සුන්දර වූත්, සංකීර්ණ වූත් හැඟීම් සුවනයෙහි ලා ශක්‍යතා ප්‍රකට කරන සියුම් කලා මාධ්‍යයකි.

මේ ආකාරයෙන් “කවිය” පිළිබඳ පෙන්වා දිය හැකි හඳුන්වාදීම් එකක් දෙකක් හෝ සුළු සංඛ්‍යාවක් නොවේ. සියදහස් ගණනකි. එද, ඒ පිළිබඳ සර්වසම්පූර්ණ අර්ථ විග්‍රහයක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම එතරම් සුකර නොවන බව අවධාරණය කළ යුතු ය. මන්දයත්, කවර හැඩයකින්, කවර කෝණයකින් හෝ කවර දෘෂ්ටියකින් ඒ දෙස බැලුව ද, එහි රුව ගුණ විග්‍රහ කිරීම අරඹයා නිශ්චිත නිගමනයකට එළඹීම අතිශය දුෂ්කර කාර්යයක් බැවිනි. එහෙයින් ම, එබඳු අරුත්සුන් ප්‍රයත්නයක ගිලී, ව්‍යාජ නිගමන ඒ කෙරෙහි ආරෝපණය කරනු වෙනුවට වඩාත් නිරවද්‍ය වූත්, සාධාරණ හා යුක්ති සහගත වූත් පූර්විකාවක් ගෙන හැර පෑම අවස්ථාවෝචිත වේ.

“නිවන යන්න අවබෝධ කරගත යුතු දෙයක් විනා නිර්වචනය කළ හැකි දෙයක් නොවේ. කොතෙක් වෙහෙසුන ද ඒ සඳහා පරිසමාප්ත නිර්වචනයක් බිහි කළ නොහැක්කේ එබැවිනි” (ගුණසිංහ, 1991: 9).

සිංහල නවකවියේ අභිවෘද්ධිය උදෙසා මහත් මෙහෙවරක් කළ දයාසේන ගුණසිංහ කිවියාණන් විසින් සිය “දොරමඩලාව” නම් කෘතියෙහි ලා ප්‍රකාශ කරන ලද එකී වචනමාත්‍රය මා උද්ධෘතයක් කොට ගත්තේ යථොක්ත ප්‍රයත්නය සඵල කරගනු රිසියෙනි. කවිය යනු කුමක්දැයි විමසන්නවුන්ට එය විමසීම මතු නොව, හදාරන්නට හා නිර්මාණයෙහි යෙදෙන්නට ද එකී පූර්විකාව වූ කලී ප්‍රබල උත්තේජකයක් වනු නිසැක ය.

සිංහල කවියේ ඉතිහාසය සියවස් ගණනක් ඇතට දිව යයි. පොරණ හෙළදිව ශතවර්ෂාධික කාලයක් තිස්සේ පැවත එනු ලැබූ “කවිය” අපේ ඓතිහාසිකත්වය ප්‍රතිරූපණය කරන්නාක්

මෙනි. සැබැවින්ම, එය අපේ ශිෂ්ටාචාරයේ ගමන් මග නිර්මල ව සනිටුහන් කළ සංඥා පුවරුවක් වෙයි. එනම්, හෙළයෝ හෙළබස වහරන්නටත් පෙර සිට ද, ඉන් අනතුරුව වූ සංවිධිත හෙළබස භාවිතයෙන් ද, පළ කළ කවිකම අද වන විට රහසක් නොවේ.

මහමග යාබද වෙල් යායක ගොයම් රකිමින් සිටි සිංහල දාසියක විසින් ශබ්ද නගා ගයන ලද අනිත්‍ය ප්‍රතිසංයුක්ත ගායනයක් අසා ඒ අසලින් වැඩම කරමින් සිටි සැටනමක් හිඤ්ඤත් රහත් වූයේ යැයි ද, එමෙන් ම විලක බැස නෙළුම් මල් නෙළන දැරියකගේ ගායනයක් ශ්‍රවණය කිරීමෙන් බවුන් වඩමින් සිටි තිස්ස නම් තෙරුන්වහන්සේ නමක් රහත් වූ බවක් ද (සාරත්ථප්පකාසිනී - සංයුක්ත නිකායටීඨ කතා) බුද්ධසෝඡ ආචාරීහු කියති. නිශ්චිතවූත් අර්ථපූර්ණ වූත් විග්‍රහයක් කරන්නට තරම් සාධක බහුල නැතත්, ඊට පෙරාතුව වුව ද සිංහල කවිහි සාහිත්‍යයක් තිබූ බවට විවිධ සාක්ෂි අපමණ ය (කුමාරස්වාමි, 1962).

ජනකවියේ සිට මෙන් ම අද අප අභිමුඛෙහි දෘශ්‍යමාන පැරණිතම පද්‍යාවලිය ලෙස සැලකෙන සීගිරි ගීයේ පටන් නූතනයේ නවකවිය දක්වා මඟ නොමඟ වැටී නොවැටී ආ අපේ ම වූ කවිය විසින් ප්‍රකට කරනු ලබන්නේ වඩාත් පුළුල් වූ සමාජ විකාශනයකි. විවිධ සමාජ ආර්ථික දේශපාලනික හා සංස්කෘතික විපරිණාමයන්ට ගොදුරු වන මානව සමාජය විටෙක ස්ථාවර වන අයුරුත්, තවත් විටෙක වෙනස් වෙමින් විකාශනය වන අයුරුත් මේ කෙරෙහි ලා විෂය වී ඇත. මානව ජීවිතය ප්‍රමුඛ, ලෝකය විෂය කොට ගන්නා කලාවන් අත්‍යන්තයෙන් ම ගතිකත්වයෙන් යුතු වන බැවින් අපේ කවිය ද කලින් කල විවිධ හැඩතලවලින් කැපී පෙනෙයි. එහි විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව කුළුගැන්වෙනුයේ ඒ අනුව ය.

ජනකවිය, චිරන්තන කවිය හෝ නූතන කවිය වශයෙන් අප අපේ කවිය බෙදා වෙන් කරනුයේ එකී හැඩතලවලට අනුකූලව ය. ඒ එක් එක් කවි සම්ප්‍රදායයන් ගැඹුරින් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් මෙම කාරණය පසක් කිරීමෙහි ලා ප්‍රමාණවත් දෘෂ්ටාන්තයන් සැපයෙනු ඇත.

ජනතාව අතින් ලියැවී, ඔවුනතින් ම ආරක්ෂා වී මුඛ පරම්පරාවෙන් පැවත ආ ජනකවිය වඩාත් හෘදය සංවේදී වෙයි. කර්තෘ අඥාත ය. සරල ය. සුගම ය. එනම්, එය ඇසෙන සියල්ලන්ට වහා වැටහෙන සුළු ය. එකී ස්වභාවය හේතුවෙන්ම ජනකවිය සියලු ජනප්‍රජාවන් අතර සම්පතම ඥාතියක් බවට පත්වෙයි. ජනකවිය සැබැවින් ම යම්කිසි සමාජ උපයෝගිතාවක ප්‍රතිඵලයකි. එය බිහිවීම පිළිබඳ ගැඹුරින් සොයා බැලීමේ දී කුළුගැන්වෙන විශේෂත්වය වන්නේ සැබැවින් ම එය ගැමිජන අවශ්‍යතාව පරිදි බිහි වූවක් බව ය. එය භාවිතයෙහි හෝ අවබෝධ කර ගැනීමෙහි ලා සුවිශේෂ ප්‍රඥාවක් හෝ දැනුම් පද්ධතියක් අවශ්‍ය නොවේ. උගත් නූගත්කම්, සමාජ තරාතිරම් හෝ වෙනත් උස් මිටිකම් ඊට අදාළ නොවීම එහි ඇති විශේෂත්වය යි. ජනකවි පදබැඳීම පිළිබඳව වුව කිව හැක්කේ එයම ය. එය විවිධ පුද්ගලයින්ට විවිධ අරමුණු උදෙසා නිර්මාණය කළ හැකිව තිබිණි. කවිලැකිය පිළිබඳව හෝ බස්වහර පිළිබඳ විශේෂ ප්‍රාගුණයක් ඒ සඳහා අවැසි නොවිණි. එය එසේ වුව ද, සිංහලයේ බිහිව ඇති

දහස් ගණනක් ජනකවි විමසනයෙහි දී පෙනී යනුයේ සාමාන්‍ය ජනජීවිතයෙහි සකලවිධ සුබදුක්ඛතාවන් සහිත විවිධ පැතිකඩ අතිශය සාර්ථකව ඉන් ප්‍රතිනිර්මාණය කොට ඇති බව යි.

“ලස්සන හිමවතේ මා වී	පැසෙන්තේ
දුක් දෙන අලි ඇතුන් පන්නා	දමන්නේ
රැක්මෙන් දෙවියන් වෙල බත	බුදින්නේ
දුප්පත්කම නිසයි මම පැල්	රකින්නේ”

(සිංහල ජනකවි සංග්‍රහය)

ජනජීවිතයෙහි ජීවනෝපායන මාර්ග, රැකිරැකෂා, ඇදහිලි විශ්වාස, සිරිත් විරිත්, උපදේශාත්මක දැනුම්වත් කිරීම්, ඓතිහාසික තොරතුරු, ජාතික හා ආගමික උත්සව, නෑදැහිතවත්කම් ඇතුළු සමාජ සම්බන්ධතා හා ගැමිජන ජීවිතයේ වෙනත් විවිධ අවස්ථා එමගින් නිරූපණය වෙයි.

“ගෝරු මඩේ පය තද කර යන්ට	එපා
පාරු පදින සයුරේ පිනන්ට	එපා
මෝරු සමග අමුමස් වලදන්ට	එපා
මාරු වුණත් උගතුන් හා වාද	එපා”

(සිංහල ජනකවි සංග්‍රහය)

සිය සම්පතමයෙකුගෙන් ලබන උපදේශාත්මක ආමන්ත්‍රණය ජනකවියෙහි දැක්වෙන්නේ අතිශය ළගන්නාසුළු විලාසයකිනි. බරසාර උගත්කමක් නොතිබුණ ද ඔහු සතුව තිබූ ජීවිත පරිඥානය වඩාත් පිරිපුන් බව මෙතුළින් මැනැවින් විශද කෙරේ. එකී උපදේශාත්මක ඇඟවීම් සමාජය තුළ පැලපදියම්ව ඇත්තේ එහි පතුලටම කිඳා බසිමිනි. අතිශය වැදගත් ආප්තෝපදේශ ලෙස ගිනිය හැකි එබඳු අවස්ථා සියගණනක් අතරින් කිහිපයකි මේ.

1. “දුවන මුවන් දැක නොදමවී නෙළු පලා”
2. “පනින රිලවුන්ට ඉනිමං බඳිනු එපා”
3. “හානා හීය පානා අඩහැරෙන් දැනේ”
4. “කාරිය කෙරෙන තුරු කාගෙන් රැවටිල්ල”

කිසිවෙක් නොදන්නා ඓතිහාසික පුවතක් වුව, ඔහුට විෂය වන අයුරු අපුරු ය. උණකටුවක් ඇතුණු පළමුවන රාජසිංහ රජුට දොඩම්පෙ ගණිතයා විසින් විෂ බන්දා මරණයට පත්කරන ලද පුවත ඊට දෘෂ්ටාන්ත වෙයි.

“සෞඳුරු පෙතංගොඩ උයනට වැඩියා	ය
නපුරු උණකටුව පතුලේ ඇනුණා	ය
එක්ව සිටි සැවොම රැස් වී මතුලා	ය
රාජසිංහ දෙවි නාමෙන් මැකුණා	ය”

(සිංහල ජනකවි සංග්‍රහය)

“ජනකවිය පිළිබඳව සැලකිලිමත් වන විට සඳහන් කළ යුතු තවත් කරුණක් ඇත. එනම් මෙහි එක්තරා ප්‍රභේදයක් ඇති බව යි. ජනකවි ලෙසින් ම ගැනෙන එහෙත් ඒකාබද්ධ ස්වරූපයකින් සිටින දීර්ඝ කාව්‍ය වශයෙන් සැලකිය හැකි ජනකවි විශේෂයක් ඇත. වෙස්සන්තර ජාතක කාව්‍යය, තුන්සරණේ කවි, යසෝදරාවත, පත්තිනි හැල්ල, සඳකිඳුරු දා හැල්ල, පත්තිනි කෝල්මුර හා සලඹ සන්නිය ආදී ඒවා ද මෙම ගනයට ඇතුළු කළ හැකි ය. මේවා අද ලේඛනගත වී ඇතත් අතීතයේ මේවා ද මුඛ පරම්පරාගතව පැවත ආ බව කිව යුතු ය. කාව්‍ය ලක්ෂණ අතින් මේවා ද අනෙක් ජනකවිවලින් වෙනස් නොවෙයි. ප්‍රධාන වෙනස්කම නම් කිසියම් කතා පුවතක් කීම යි. මේවායේ ද කර්තෘ අඥාත බව කිව යුතු යි” (හේවාමද්දුම, 1994 : 11).

ජනකවිය අතිශයින් පලදායී සන්නිවේදන මාධ්‍යයකි. අදාළ සංදේශයට හෝ කේන්ද්‍රීය කාරණයට අමතරව එහි පවත්නා විචිත්‍රත්වය මනරම් ය. බොහෝ විට දැකිය හැකි ඊදිමයානුකූල සුගායනීයතාව හේතුකොට ගෙන එකී විචිත්‍රත්වය තීව්‍ර කෙරේ. ශතවර්ෂාර්ථක කාලයක් මුඛපරම්පරානුගතව පැවත ආ ජනකවියෙහි විචිත්‍රත්වය ගවේෂණය කිරීම මිහිර දනවන්නකි. මෙකී ලේඛනයට ප්‍රස්තුත විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව තවදුරටත් තහවුරු කෙරෙන සුභාෂිතයක් උද්ධෘතකොට ගැනීම මෙහිදී වඩාත් යෝග්‍ය වෙයි.

“ජනකවියෙහි විචිත්‍රත්වය සොයායාම වූ කලී පැරණි නටබුන් බහුල නුවරකට පිවිසීමක් වැන්න. අනුරපුරයට හෝ පොළොන්නරුවට යන්නකු එහි නටබුන් දැකීමෙන් නොදැනුවත්වම මෙන් එහි අතීත ශ්‍රී විභූතිය කරා මනසින් පිවිසෙයි. ඒ පිළිබඳ වමන්කාරය ඔහු අතීතය කරා ගෙනයන යානය වෙයි. එහි ගොස් ඔහු පැරණි ජනයා හා කතාබහ කරයි. තොරතුරු විමසයි. මාලිගා- ප්‍රාසාද- උයන්වතු- මගතොට ඇ දැගින් විස්මයට පත්වෙයි. දේශීය සංස්කෘතිය හඳුනන්නා මේ පැරණි ජනයා අතරට ඉක්මණින් හා සුහදව පිවිසෙයි. පරපුරෙන් පරපුරට ගෙනවුත් දැන් ශේෂව ඇති ජනකවි සමූහය අතීත ශ්‍රී විභූතිය ගොළු හඬින් කියාපාන නටබුන් නුවරක් වැන්න” (හේවාමද්දුම, 1994 : 11).

විරන්තන කවිය විමැසිය යුත්තේ වඩාත් වෙනස් විචාරශීලී බුද්ධියකිනි. මන්දයත්, වඩාත් විදග්ධ කාව්‍ය ශෛලියක විසින් අපට දායාද කරන ලද නිර්මාණමය කෘතීන් රාශියක් ඊට

ඇතුළත් කෙරෙන බැවිනි. මුල්ම කාලයේ අපට හමුවන පද්‍ය ආරූඪයෙන් ලියන ලද ශිලා ලේඛන එහි මුල්ම අවස්ථාව ලෙස හඳුනාගත හැකි ය.

“සීගිරි ශිවලට පෙරාතුව කාව්‍ය ප්‍රබන්ධය පිළිබඳ සාධක අනාවරණය වන්නේ අභිලේඛනවලිනි. ඉතාම පැරණි යුගයට අයත් සෙල්ලිපි අතර පද්‍යයෙන් ලියැවුණු ලිපි දක්නට ලැබේ. දැනට සොයාගෙන ඇති පැරණිතම ලේඛන මධ්‍යයේ බ්‍රාහ්මී අක්ෂරයෙන් ලියන ලද ලිපි පෙළක් පද්‍යයෙන් ලියැවී ඇති ලේඛන බවට මහාචාර්ය සෙනරත් පරණවිතාන විසින් පෙන්වා දෙනු ලැබ ඇත. ඒ අනුව එම ලේඛන දැනට විද්‍යමාන පැරණිම සිංහල පද්‍ය ලෙස හැඳින්විය හැකි ය” (හේවාමද්දුම, 1994).

“මහරක්කඩ ගමිණී
අබයහ දෙවනපියග
(ර) ම (ණී) බ (රි) ය මිලකතිග
වීහරෙ කා (රි) තෙ කතිය”

“දෙවියන්ට ප්‍රිය වූ ගාමිණී අභය මහරජුගේ රමණීය බිරින්දෑ විසින් මිලකතිස විහාරය කරවන ලදී” යන්න මෙහි සරලාර්ථය යි. ක්‍රිස්තුපූර්ව 3වන සියවසේ කරන ලද්දක් යැයි සැලකෙන මෙය, අනුරාධපුර පළාතේ මාමිණියා කෝරළයේ මරදන්කඩවල අසල පිහිටි කොස්ගමකන්දවිහාර ලිපිය ලෙස හැඳින්වෙයි.

“මවු (ඩි) රක්කිය මණිකරගෙ
ශීල ඉටක කටය අගත (ඓ) ශ ම (වු) ගත (ඓ) ශ”

“මවුඩි රජුගෙ මණිකරුවෝ ගඩොල් සොයා ආවෝ මරණයට පත් වූවෝය” යන්න එයින් කියැවේ. පද්‍ය යැයි සැලකෙන මෙබඳු සංක්ෂිප්ත අභිලේඛන රැසක් අපට හමු වේ. කවියකට අනන්‍ය රසයක් හෝ ලාවණ්‍යයක් යම් තරමකට හෝ අන්තර්ගත වූව ද කාලානුරූපව සැසඳීමේදී එහි විචිත්‍රතාව පිළිබඳ නූතන සමාජ ආකර්ෂණයෙන් ඇත්ව පවතින බව පෙනේ. නමුත් කේන්ද්‍රීය ප්‍රස්තුතයට අනුව නම් එහි විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව ප්‍රශස්ත ය. මන්ද යත්, කවිය පිළිබඳ වන කාලානුරූප සක්‍රියභාව එමගින් කුළුගැන්වෙන බැවිනි.

පසුකාලයේ දී එනම්, ක්‍රි: ව: 8, 9 හා 10වන සියවස්වලට අයත් යැයි සැලකෙන සීගිරි ගීත් අපේ විරන්තන කවියේ සමාරම්භක තත්ත්වයන් නිරූපණය කරන බව පෙනේ. කාව්‍යමය රසයක් හෝ ලාවණ්‍යයක් ඊට දැඩි ලෙස මුසු වී නැතත්, නිශ්චිතවම භාවිත කරන ලද කාව්‍යමය රීතිය හා අන්තර්ගතය ප්‍රකාශිත විලාසය ද මගින් කාව්‍යමය සංව්‍යුහය එතුළ ප්‍රතිරූපණය කෙරෙයි. හෙළ කවිලැකියෙහි ප්‍රශස්ත සමාරම්භයක් මෙමගින් විද්‍යමාන වෙනු පෙනේ.

“නිල් කටරොළ මලෙකැ ඇවුණු වටකොළ මල සෙයි
සැන්දැගැ සිහි වෙන්නෙය් මහනෙල් වන හය් රන්වන හුන්”

(සිගිරි ගී: 334)

“මහනෙල් පැහැත්තිය සමග හුන් රන්වන් පැහැත්තිය නිල් කටරොළ මලක ඇවුණු වැටකොළ මලක් මෙන් සන්ධ්‍යාව කෙළවර දී මතකයට නගියි”

මෙකී නිර්මාණ උදෙසා පදනම් වන කවි වින්තාවක් සහිත රසික පිරිස් එවක සමාජය තුළ සිටි බවත්, ඔවුන් කවිය පිළිබඳ උසස් හැදෑරීම් නොකළ ද ඒ සඳහා අවැසි රසිකත්වයෙන් හා සහාදත්වයෙන් පිරිපුන් වූවන් බවත් විමර්ශනයේදී පසක් වෙයි. එහි ලියා තිබූ කවියකට තවත් අයෙක් ලියූ කාව්‍යාත්මක විචාර සටහනකි මේ.

“මෙ ගෙන්තමට සිතු (පු) කෙනෙක් ද එ කවෙක් හිනෙද ලී
(මෙ බෙ) උවු ලී නො හිස් ගී බලන දැක්ක සෙ ගෙහී”

(සිගිරි ගී: 492)

සිගිරි ගීයට අනතුරුව, ඊටත් පසු කාලයේ දී එනම් පොළොන්නරු යුගයේ දී ලියැවුණු මුවදෙව්දාවක, සසඳාවක ආදී කෘතීන්, දඹදෙණි යුගයේ දී ලියැවුණු කවිසිළුමිණත්, කෝට්ටේ යුගයේ දී ලියැවුණු සකලවිධ සංදේශ කාව්‍යයන් ප්‍රමුඛ කාව්‍යයේබරය, ගුත්තිලය ආදී කෘතීන් අපගේ විරන්තන කාව්‍ය සාහිත්‍යයේ අග්‍රගණ්‍ය නිර්මාණයෝ වෙති. සියබස්ලකරින් ආරම්භ කෙරුණු මෙකී විදග්ධ කාව්‍ය ව්‍යවහාරය වඩාත් ගැඹුරින් කේන්ද්‍ර කොට ගත්තේ බුද්ධ චරිතය, ජාතකකතා හා දේශීයත්වය තුළ ස්ථාවර විය යුතු බෞද්ධ වත්පිළිවෙත් ඇතුළත් උපදේශාත්මක තත්ත්වයකි.

“පෙදෙන් බුදු සිරිතැ - බසින් වත් සිරිත් ඇ
පද යුතු බසින් නළු ඇ - අනතුරු ලකුණු දක්වා”

(සියබස්ලකර)

“පෙදෙන් බුදු සිරිතැ” යි “සියබස්ලකර” කතුවරයා සංඥා කොට දැක්වූ උපදේශය ම ඊට දෘෂ්ටාන්ත වෙයි. කෙසේ වෙතත්, විරන්තන කාව්‍ය සාහිත්‍යයෙන් අද අපට ශේෂ වී ඇති දේ බොහෝ ය. ජාතියක සතු වටිනාම ධනය ලෙස ගිණිය හැකි එය විසින් පසුකාලීන සමාජයට කිළිණ කරන ලද සදූපදේශ සහිත මාර්ගෝපදේශකත්වය ම අභිවන්දනයෙහි ලා සනිටුහන් කළ යුතු ය. විදග්ධ බස් වහරක සම්ප්‍රයුක්තතාව තුළ හුදී ජන සිත් සතියෙන් හා සමාධියෙන් දැනුම්වත් කරවීම එහි අපේක්ෂිතාර්ථය විය. උතුම් බුදුසිරිත පළකිරීමෙහි ලා අපේ කවිය උපයෝගී කොට ගත් අයුරු අපුරු ය. මෙය අපේ කවි මගෙහි උස් සන්ධිස්ථානයක් වන අතර, විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව වඩාත් පුළුල්ව දනවන්නක් ලෙස ද හැඳින්විය හැකි ය.

ලාංකේය කවිය සම්බන්ධයෙන් සලකා බලන කල දේශීය සංස්කෘතිය තුළ බුද්ධ චරිතය හා ජාතක කතා වස්තූන්, කාව්‍යකරණයෙහි ලා යොමු කරවීමේ සුවිශේෂ සන්ධිසථානයක් වෙයි. මන්දයත්, එය ලාංකේය කවිකලාවෙහි නැවුම් විචිත්‍රතාවක් මතුකරන්නක් වීමයි. සියබස්ලකර එවකට පැවැති ස්වාධීන කාව්‍යයෙහිලා අනිසි බලපෑම් ඇති කළේ යැයි කෙනෙක් වෝදනා කළ ද, එමගින් වඩන ලද නිර්මල බුදුදහම් සේවනය හේතුකොට ගෙන ලාංකේය කවියේ ඉදිරි මග සැකසුණු අයුරු මැනවින් පසක් වෙයි.

අනතුරුව පොළොන්නරුව යුගයේ ලියැවුණු මුවදෙව්දාවත හා සසදාවත පිළිබඳව ද විවිධ මත පවතියි. ලාංකේය කවිමංපෙත විචිත්‍රත්වයෙහි ලා අදාළ නාමමාත්‍රික අවස්ථාවන් ලෙස ගිණිය හැකි මෙම කෘතීන් කෙරෙහි තතු දත් සමහර වියතුන් එල්ල කළ ප්‍රවණ්ඩ ප්‍රභාර ද ප්‍රතිකෂේප කළ නොහැකි ය.

“කෝෂය විසින් සිංහල භාෂාව වැඩුණු අවධියෙහි පද්‍ය කාව්‍ය රචනයට උගතුනට තුඩු දුන්නේ අලංකාරවාදය හා ව්‍යාජ සංස්කෘත කාව්‍යය ද බව පෙනේ. මුවදෙව්දාවත හා සසදාවත යන ගී කාව්‍යද්වයෙහි පිළිබිඹු වන්නේ මාස වැනියන්ගේ ව්‍යාජ සංස්කෘත කාව්‍ය රීතිය ය. ලක්දිව සාමයික පරිසරයෙහි සෙවනැල්ලක් පවා ඒ ගී කාව්‍යද්වයට පිටු නොදුන්නේ ය. ඒ කාව්‍යද්වයටම වස්තු වූයේ සසර කලකිරවන පස්කම් සැපෙහි නිසරු බව කියන බෞද්ධ කතා දෙකකි. ව්‍යාජ සංස්කෘත කාව්‍යයට වහල් වූ සිංහල කවීහු දෙදෙන අනුවිත ශෛෂ්‍ය වර්ණනයෙන් ඒ බෞද්ධ කතා වස්තු දෙකම දූෂණය කළහ. මුවදෙව්දා, සසදාකාරයන් එකල සම්භාවිත කවිසමය අනුව ඒ කාව්‍යද්වය රචනා කරන ලද හෙයින් එකල තතු අනුව ඔවුන්ගේ රචනයන් එවැනි දෝෂදර්ශනයකට භාජන නොකළ හැකි යැයි ඇතැම්හු කියති. එය පිළිගත යුතු මතයක් නොවේ” (වික්‍රමසිංහ, 1945 : 29).

යථෝක්ත කඩාවැටීම යළි පුනරුදයක් බවට පත්වූයේ දඹදෙනිය යුගයෙහිදී දෙවන පැරකුම්බා රජු විසින් ලියන ලද කවිසිළුමිණ කාව්‍යයෙනි.

“පැරණි ගී කවි වැළෙහි අවසානය ලෙස සැලකිය යුතු කවිසිළුමිණ වූ කලී ශරීරයක් ද ආත්මයක් ද ඇති උසස් කාව්‍යයක් මෙන් විවේචනය කළ යුත්තකි. ගතානුගතික අලංකාරොක්ති නමැති සුලබ රන්රිදී අභරණින් වසන ලද නමුත්, කවිසිළුමිණෙහි කතා ශරීරය අතින් එකම සිංහල කාව්‍යයක නොදක්නා ලැබෙන තරම් සපිරුණු සිත්ගන්නා එකකි (වික්‍රමසිංහ, 1945: 49).

පසුකාලීනව ගම්පොල යුගයේදී ලියැවුණු මයුර සංදේශය හා තිසර සංදේශය ද වැදගත් වෙයි. ඉන්පසුව ලාංකේය කවියේ වඩාත් විශිෂ්ටම හා විචිත්‍රම සක්‍රියභාව

පිළිබිඹු කෙරෙනුයේ කෝට්ටේ යුගයේදී ය. මෙය අනෙක් කිසිදු යුගයකට වඩා සාහිත්‍ය අතින් බැබළෙන අවධියක් වීමට හේතු වූයේ උසස් අධ්‍යාපන පිරිවෙන් කිහිපයක වර්ධනයත්, එකී ආයතන පවත්වාගෙන ධර්ම ශාස්ත්‍රධර වියත් යතිවරයින්ගේ උත්කූල සේවාවන් බව විද්වත් මතය යි (ගුණසේකර, 1997: 2).

නව ආකෘතීන් සහිත නව ප්‍රවණතා රැසක ප්‍රවේශය, විශිෂ්ටතම ග්‍රන්ථ වැඩිම සංඛ්‍යාවක් බිහිවීම, පරෙවි කෝකිල, ගිරා, හංස හා සැලලිහිණි ඇතුළත් සංදේශ කාව්‍යකරණයේ අධිවර්ධනය ආදිය එහි සුවිශේෂතා අතර වෙයි. ඒ හැර, පැරකුම්බා සිරිත වැනි ප්‍රශස්ති කාව්‍ය සහ එළිලෝ ගතකය වැනි සිලෝ ප්‍රබන්ධ මෙන් ම ප්‍රථම සිංහල උපදේශ කාව්‍යය වූ ලෝචැඩ සඟරාව ද හඳුන්වා දෙනුයේ මෙසමයෙහිදී ය. බුදුගුණාලංකාරය බඳු බෞද්ධ භක්ති කාව්‍යයන්, කාව්‍යශේඛරය බඳු විශිෂ්ට සම්ප්‍රදායේ මහා කාව්‍යයන්, එමෙන් ම සිංහල කවියේ අනුස්මරණීය සන්ධිස්ථානයක් වන් ගුත්තිල කාව්‍යය වැනි අද්විතීය කෘතීන් බිහි වන්නේ ද මෙකල ය. එයින් පසුව එළැඹෙන යුගය ලාංකේය පද්‍ය සාහිත්‍යයේ ක්‍රමික අවවර්ධනයක් පෙන්නුම්කිරීමට අවශ්‍ය පදනම සැකසෙන්නකි. ග්‍රන්ථකරණය ප්‍රමාණාත්මකව වැඩි වර්ධනය වුව ද, එහි ගුණාත්මකතාව හීන වෙමින් පවතින බවත් විද්‍යමාන කෙරිණි. ඒ අනුව, සෙංකඩගල, මහනුවර හා මාතර යුගවල කවියේ උත්කූලභාව පිරිහෙන්නට වූ බව කීම අතිශයෝක්තියක් නොවේ. ලාංකේය කවිය නව මුහුණුවර සහිතව නූතනයට ප්‍රවේශ වන්නේ මේ සමග ය.

මෙකී උච්චාවචනීය ස්වභාවය ම පූර්වෝක්ත විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව පසක් කරවන්නකි. එය තවදුරටත් හේතුසූක්ති සහිතව තහවුරු කෙරෙන්නට නම්, ජනකවිය හෝ චිරන්තන කවිය පිළිබඳ අනන්‍ය සාධාරණ නිර්මාණමය ගුණාගුණ විග්‍රහ කරනු සේ ම, අද්‍යතනයේ අප නිබඳ රස විඳින නූතන කවිය පිළිබඳව ද අපගේ විමර්ශනාක්‍ෂිය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ යැයි හඟිමි. එද, වඩාත් සංක්‍ෂිප්තව ය.

ලාංකේය සිංහල කවිය පිළිබඳ සම්භාවනාවේ දී විචාරක අවධානය දැඩි ලෙස යොමු කෙරෙනුයේ නූතන කවි යුගය කෙරෙහි ය. එය ද ප්‍රභේදයන් කිහිපයක් කොට දැක්විය හැකියි. ඒ අනෙකක් නිසා නොව, හඳුන්වාදීමේ හා විමංසනයේ පහසුව උදෙසා ම වෙයි. කොළඹ කවි පරපුරේ පළමු යුගය, දෙවන යුගය, හෙළ හවුල් කවි යුගය, නිදහස් කවියේ පළමු යුගය හා දෙවන යුගය ද ආදී වශයෙනි.

“දහනව වන ශතවර්ෂයේ අගභාගය වන විට එතෙක් නිදිකිරීමින් සිටි සිංහල කවිය ජාතිකානුරාගයෙන් නැගී සිටියවුන්ගේ සැලකිල්ලට ලක් විය. ප්‍රාචීන භාෂා ශාස්ත්‍ර උගත්තු, ගම්බද පෙදෙස්වලින් මතු වූ වියත්හු සිංහල කවි රචනයට බටහ. පියදාස සිරිසේන, ආනන්ද රාජකරුණා හා බොරලැස්ගමුවේ පී. එච්. පෙරේරා ආදීහු ඔවුන් අතරින් කිහිප දෙනෙක් වෙති. මේ කවියන් වැරද්දක් කළේ පැරණි

කාච්‍ය සම්ප්‍රදායට නව ජීවයක් දීමට ය. එසේ වුව ද පැරණි සිංහල කාව්‍යයෙහි පොදුවේ පැවැති දුර්වලතා මොවුන්ගේ රචනාවල ද එලෙසින්ම දක්නට ලැබේ. ඔවුන්ගේ කවිවල නව ආකල්පමය කාව්‍ය සංකල්පනා නොතිබුණ ද නිදා වැටෙමින් තිබූ සිංහල කවියට නව පණක් දීමට වැයම් කළ කවියන් ලෙස ඔවුන් සාහිත්‍ය ඉතිහාසයට එක් වෙයි (හේවාමද්දුම, 1994 : 20).

එවක ජාතික නිදහස, ස්වාධිපත්‍යය හා දේශීයත්වය ම අරමුණු කොටගත් අර්බුදකාරී දේශපාලන වාතාවරණයක සිටි ජනතාවගේ අද්විතීය ප්‍රකාශන මාධ්‍ය වූයේ කවිය යි. ලාංකිකයාගේ සිත් තුළ වඩවා වර්ධනය කළ යුතු යැයි සිතූ දේශමාමකත්වය හා ජාතිවාක්සලය කේන්ද්‍රකොටගත් කාව්‍ය සාහිත්‍යයක් බිහිවූයේ එහිදී ය. පියදාස සිරිසේන, එස්. මහින්ද හිමි, ආනන්ද රාජකරුණා හා ජී. එච් පෙරේරා ආදී කවීහු එකී පරපුරේ පූර්වගාමී වූහ. ජාතික නිදහස අරඹයා කවිය අවියක් කොට ගත් ඔවුහු කොළඹ කවියේ මුල් යුගය නියෝජනය කළහ.”

“කෙසේ ගත පවා වෙන රටවල මිනිසුන්ගේ
උස් නිදහස පිණිස සටනට සැරසෙන්නේ
හිස් මොළ තිබියදීත් මේ රට මිනිසුන්ගේ
ඇස් ගෙඩිවලට හෙණ ගහල ද සිහලුන්ගේ.....”

(එස්. මහින්ද හිමි, නිදහසේ මන්ත්‍රය)

නමුත්, වෙනත් රටවල ජාතික අරගල කෙරෙහි ඒ ඒ රටවල පැන නැගුණු බුද්ධිමය සංවාදයනට සාපේක්ෂ ප්‍රවේගකාරී බව හෝ සාධනීය බව මේ තුළ බුද්ධිමය ප්‍රස්තුතයක් ලෙස අඛණ්ඩව දක්නට නොවුණු බව ද අවධාරණය කළ යුතු ය (අබේසිංහ, 1991: 92). නිදසුන් ලෙස, ඉන්දියානු නිදහස් සටනේ දී රවින්ද්‍රනාත් තාගෝර්, සරෝජිනී නායිදු හා බන්කිම්චන්ද්‍ර වත්තෝප්පාධ්‍ය ආදීහු ගත් මග තී, රුසියානු විප්ලව පූර්වඅවධියෙහි මැක්සිම් ගෝර්කි, ලියෝ තෝල්ස්තෝයි හා ඇන්තන් වෙකොෆ් ආදීන් ගත් මග තී මීට වඩා ඵලදායක ය. පුළුල් ය. අඛණ්ඩ ය. එමෙන් ම ආවේග බාහුලයෙන් තොර නිර්මාණාත්මක බව ද ඉන් ප්‍රකට කෙරිණි.

කොළඹ යුගයේ දෙවන පරපුර නියෝජනය කරනුයේ ඊටත් වඩා පුළුල් ලෙස ස්වකීය වස්තු විෂයයන් කෙරෙහි ලා විවිධ පැතිමාණයන් ගවේෂණය කළ කිවි පරපුරකි. සාගර පලන්සුරිය, විමලරත්න කුමාරගම, පී. බී. අල්විස් පෙරේරා, එච්. එම්. කුඩලිගම, මීමන ප්‍රේමතිලක හා ශ්‍රී වන්දරත්න මානවසිංහ ආදීහු එහි ප්‍රමුඛයෝ වෙති. ගම, ගැමියා හා ගැමි ජන විඤ්ඤාණය වඩාත් බහුල ව කවියට කේන්ද්‍ර වීම මතු නොව, සරල සුන්දරත්වය සිංහල කවිය කෙරෙහි ලා ප්‍රස්තුත කොටගත් ප්‍රමුඛතම යුගය ද මෙය ම බැව් අපගේ හැඟීම යි.

නූතන කාව්‍ය රසිකයා අතර වුව අද ද එක සේ ජනප්‍රිය වඩාත් සියුම් සෞන්දර්යාත්මක කාව්‍ය වින්තාවලින් ද බහුල ව පැහැනැගුනේ මෙකී පරපුරේ කවීන්ගේ නිර්මාණ කුලින් බව බොහෝ දෙනා විශ්වාස කරති. එපමණක් නොව, විවිධ පැතිකඩ ඔස්සේ වර්ත, සිද්ධි ඇතුළත් සියුම් සමාජ විචාරය සංවේදී අයුරින් දියත් කෙරුණේ ඉන් පසුව ය. කුමාරගම අපට හඳුන්වා දුන් “හේරත්හාමි” කියවා බලමු.

“අලියා වැටුණු වැව සිටි හේරත්	හාමි
මා වැනියකු වුවද මම වැදගත්	වීම්
මිනී කපන මුත් ඒ හේරත්	හාමි
ඔහු මට වඩා විසි තිස් ගුණයෙන්	දැමී....”

(විමලරත්න කුමාරගම, හේරත්හාමි)

කුමාරතුංග මුනිදාස පඬිවරයාණන් ප්‍රමුඛ හෙළහවුල අනුදත් කවීහු වඩාත් වෙනස් මගක් ගති. ආනන්ද රාජකරුණා හා ටීබැට් ජාතික මහින්ද හිමියන්ට අමතරව ලාංකීය ළමාකාව්‍ය සාහිත්‍ය ක්‍ෂේත්‍රයට රත්, මිණි වත් කවි අස්වනු එක් කළවුන් අතර මුනිදස් කුමරතුලුන්ට හිමිවනුයේ ප්‍රමුඛස්ථානයකි. රැපියෙල් තෙන්නකෝන්, අරිසෙන් අහුබුදු හා අලවි ඉසි සැබිහෙළ ආදීහු හෙළ කවියේ දැවැන්තයෝ ය. භාෂාමය න්‍යායිකත්වය හා ආකෘතිකමය වෙසෙස් බව හෙළහවුල් කවිය තුළ කුළුගැන්විණ.

“දුදනොද බිඳ - ලද තෙද කඳ
 කඳ දෙව් රද සාමිනේ
 මගෙ කුකුළා නැසූ එකා
 දදය ඔබගෙ පාළු යකා
 තව එක බුද දිනක් තකා
 ඉන්නට ඉඩ නොදී මකා”

(රැපියෙල් තෙන්නකෝන්, නූතන පද්‍ය සංග්‍රහය)

සිව්වෙනුව එළැඹෙන්නේ නිදහස් කවියේ පූර්වභාගය යි. ජී. බී. සේනානායකයන්ගේ “පළිගැනීම” නම් කෙටිකථා සංග්‍රහයේ එන නිදහස් කවිය එහි සමාරම්භය සනිටුහන් කරයි. සේනානායකයන්ගෙන් ඇරඹුණු නිදහස් කවිය, ගුණදාස අමරසේකරගේ “භාවගීත” හා සිරි ගුණසිංහයන්ගේ “මස් ලේ නැති ඇට” වැනි නිර්මාණ කාර්යයන්ගෙන් තව තවත් ශක්ති සම්පන්න විය. භාෂාමය, ආකෘතිකමය මෙන් ම දෘෂ්ටිමය වෙසෙසක් කුළුගැන්වන්නට අපේ කවිය සමත් වූයේ ඉන් අනතුරුව බැව් අපගේ හැඟීම යි. සරත් අමුණුගම, විමල් දිසානායක, ගුණදාස අමරසේකර, පරාක්‍රම කොඩිතුටුකු, මොනිකා රුවන් පතිරණ, දයසේන ගුණසිංහ ආදීන් ඒ අතර උස්ව පෙනෙන කිහිපදෙනෙකි.

“වෙසක් පහන්වලින් ගලන
සවණක් ගණ රැසින් වැසී
පොළොව බෙදූ තාප්ප හා කටුකම්බි ද
මොහොතකින් අතුරුදහන් වී ගොසින් ය
ලෝකය තනි යායකි.
අහස පොළොව හා ගහ කොළ
මුළු ලෝකය
අප හැම සතු පොදු දේපොළක් බවට
මොහොතකින් පත් වී ඇත
“සුබො බුද්ධානං උප්පාදෝ”

(මහගමසේකර, ප්‍රබුද්ධ)

මහගමසේකරයෝ එහිදී ප්‍රමුඛ වෙති. ඔහු ලියූ “ප්‍රබුද්ධ” කාව්‍යය එකී නිර්මාණ වෘක්ෂයෙහි අග්‍ර වූත්, මිහිරිතම වූත් එලය යි. සාම්ප්‍රදායික කවි මගට නව දැක්මක් එක් කරන්නට වූ නිදහස් කවිය වඩාත් යථාර්ථවත් රීතියක් කරා එළැඹුණේ ඔහුගේ නිර්මාණ කාර්යය මහිමයෙන් බව පිළිගැනීම යුක්ති සහගත වෙයි. ලාංකේය කවියේ එතෙක් ආ ගමන් මඟ තුළ ගැඹුරින් විද්‍යමාන නොවූ සමාජ හිතකාමී පංතිමය දෘෂ්ටියත්, පොදුජන විමුක්තියෙහි ලා සපුරා උපයුක්ත කොට ගත හැකි නිර්මාණශීලී විචාරපූර්වක ගැඹුරත් එහිදී කුළුගැන්විණි. රස නුසුන් කොට රැක ගත් අර්ථසම්පන්න කාව්‍ය රීතියක අනන්‍යතාව එහි විය. එය, අපට ප්‍රස්තුත අපේ කවියේ විපර්යාසකර විචිත්‍රතාවට සංනිදර්ශන වෙයි.

අනතුරු කාලපරිච්ඡේදය තුළ බිහිවූ කවි පරපුරක්ම මේ කෘතිය අනුදත් මාර්ගයට ප්‍රවිෂ්ට වූ බව එවක කවිය ගැඹුරින් හැදෑරීමෙන් හඳුනාගත හැකි ය. බුද්ධදාස ගලප්පත්ති, සෙනරත් ගොන්සල් කෝරාල, ඩබ්. ඒ. අබේසිංහ, ස්වර්ණ ශ්‍රී බණ්ඩාර, ජයවඩු විතාන, කුමාර හෙට්ටිආරච්චි, පාලිත අරච්චන්ද්‍ර වීරක්කොඩි, ධර්මසිරි රාජපක්ෂ, එරික් ඉලයප්පාරච්චි, රත්නේ මල්ලියාවඩු, ටියුඩර් අමරසේන, යමුණා මාලිනී පෙරේරා, බර්ට් බී. කුඩාහෙට්ටි, ආරියවංශ රණවීර, නන්දන වීරසිංහ හා ලාල් හැගොඩ ඇතුළු තවත් බොහෝ පිරිසක් ඒ අතර වෙති.

ගැඹුරු දේශපාලන දෘෂ්ටිය හා විප්ලවීය අභියෝගය එහිදී කැපී පෙනීණි. අක් මුල් සිදුණු නිහර සමාජ රටාව ප්‍රශ්න කිරීමෙහි ලා භාවිත අවේගශීලී වාග් බාහුලය ද, කවිලැකිය ගිලිහුණු වාර්තාමය අවගුණ ද විරල නොවිණි. ඒ අනුව, එහිදී අපේ කවි මඟෙහි පළ කෙරුණු උච්චාවචනය සුවිශේෂ වෙයි. එය විපර්යාසකර ය. විචිත්‍රවත් ය.

වැඩකරන ජනතාව හා බැඳුණු පංති ප්‍රේමය යථාර්ථවත් ලෙස කුළුගැන්වෙන්නේ මේ පරපුරත් සමග ය. රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ ලියූ “මංගලම් ගීතය” ඊට දෘෂ්ටාන්ත වෙයි.

“විඩාපත් සොහොයුරෙහි - මම ඔබේ වැඩ කරන අත සිඹිමි
පෙන්වන්න ඔබේ අත් - තීන්තය දැලිකුණුය කළුතෙල් ය
බරය, ඊයම්වලට වඩා මේ පීචිතය
රැයේ නිදි වර්ජිතව තරගයට හැපී යන්නු සමග
කෙසේනම් පිපෙන්න ද - උදැසන
ඔබ රෝස මල් විලස?
වැඩකරන සොහොයුරනි
මම ඔබේ කටු සහිත අත සිඹිමි...”

(රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ, මංගලම් ගීතය)

අනතුරුව, විවිධ සට්ටනයන්ට හා හැලහැප්පීම්වලට භාජන වෙමින් ගුණාත්මක ප්‍රබලතාවක් කරා අද දක්වා සංවර්ධනීය මාවතක පිය ඔසවන ලාංකේය කවියෙහි හරය තීව්‍ර කරනු වස් පිටුබල සපයමින් සිටින නිර්මාණශීලී තරුණ නවකවියෝ සහ කිවිදියෝ බොහෝ වෙති. අපේ කවියේ නූතන විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව තවදුරටත් පසක් වන්නට නම් ඔවුන් පිළිබඳව ද ගැඹුරින් හැදෑරිය යුතු ය. එකී අභිමානවත් තරුණ නිර්මාණකරුවන් ගැන වෙනමම නොලියැවෙන්නේ නම් එය ඔවුන් අගරුවට ලක් කිරීමකි. නමුත්, මෙහි ඒ පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක සටහන් ඉදිරිපත් කිරීම මෙම නිබන්ධයෙහි ලුහුඬු බව වළකනු ඇති බැවින් එකී කාර්ය පසුවට තබමි.

නිගමනය

යථෝක්ත කරුණු එකිනෙක පිළිවෙළින් අවධානයට යොමු කිරීමේ දී පැහැදිලි කෙරෙන සත්‍යතාව වනුයේ යුගපරිණාමීය වශයෙන් දීර්ඝ විකාශනයක් විද්‍යමාන කෙරෙන ලාංකේය කවිය, කාලීන පරිවර්තනයන් රාශියක් කෙරෙහි ලා මුහුණ දී ඇති බව යි. එමෙන් ම, ජනකවිය, චිරන්තන කවිය සහ නූතන කවිය යන අංශයෙහි අන්තර්ගතය, මුඛ්‍යාධ්‍යායය මෙන් ම එහි සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වය හා බලපෑම ද අතිශයින් විචිත්‍රවත් හා විපර්යාසකර ස්වරූපයක් දාග්‍යමාන කරවන බව යි. ඒ අනුව, ලාංකේය කවි මගෙහි විපර්යාසකර විචිත්‍රතාව අතිශය සංකීර්ණ ය. එනම්, පවත්නා සමාජ ආර්ථික සංස්කෘතික හා දේශපාලන විචල්‍යයේ පිළිබිඹුවක් හෙවත් එහි කාලානුරූප හෙළිදරව්වක කාව්‍යමය ප්‍රකාශනයක් බව මෙමගින් නිගමනය කෙරේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

අබේසිංහ, ඩබ්. ඒ. (1991). *කවිය ගීතය හා සමාජය*.

කුමාරස්වාමි, ආනන්ද. (1962). *මධ්‍යකාලීන සිංහල කලා*. රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව. කොළඹ.

ගුණසිංහ, දයාසේන.(1991). *දොරමඩලාව*. කේ. ඩී. නන්දසේන ප්‍රකාශන. ගොඩවෙල. පොල්ගහවෙල.

ගුණසේකර, බන්දුසේන. (1997). *කෝට්ටේ යුගයේ සංදේශ කාව්‍ය*. සංස්කෘතික පුස්තක මාලා 09. සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව. කොළඹ.

ජයතිලක, කේ. (1996). *සීගිරි ගී, සංස්කෘතික පුස්තක මාලා 07*. සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව. කොළඹ.

වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින්. (1945). *සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම*. සරස ප්‍රකාශන.නාවල. රාජගිරිය.

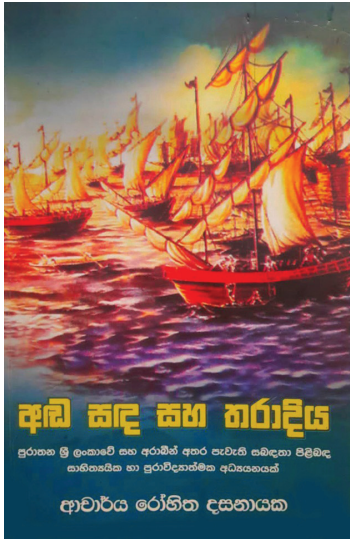
හේවාමද්දුම, අමර. (1994). *සිංහල කවියේ ප්‍රභවය හා විකාශනය*. රාජ්‍ය සාහිත්‍ය උලෙළ ප්‍රකාශනය. සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව. කොළඹ.

භූතන පද්‍ය සංග්‍රහය. (1995). අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව. කොළඹ.

විමලකිත්ති හිමි, මැදඋයන්ගොඩ. (1954). *ශිලාලේඛන සංග්‍රහය*. (සංස්), ඩී. ඩී. දොඩංගොඩ සහ සමාගම. කොළඹ.

ඤාණවිමල හිමි, කිරිඇල්ලෙ. (1956). *සාරනිථප්පකාසිනී - සංයුක්ත නිකායට්ඨ කතා*. (සංස්), ශාස්ත්‍රෝදය. කොළඹ.

සිංහල ජනකවි සංග්‍රහය. (1984). අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව. කොළඹ.

ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ විමර්ශනය

අඬු සඳු සහ තරාදිය
 ආචාර්ය රෝහිත දසනායක

ඩී.ජේ.කේ. ඉහලගෙදර
 සාමාජීය විද්‍යා හා මානව ශාස්ත්‍ර පීඨය
 මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනාංශය
 ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය
 මිහින්තලේ

ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ විමර්ශනය

මහාචාර්ය රෝහිත දසනායකයන් ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ, ශාස්ත්‍ර පීඨයේ ඉතිහාසය අධ්‍යයනාංශයේ මහාචාර්යවරයෙක් වන අතර වත්මන් අධ්‍යයනාංශ ප්‍රධානියා ලෙස ද කටයුතු කරනු ලබයි. 1973 වසරේ දී මහනුවර දී උපත ලද ඔහු මහ/විද්‍යාර්ථ විද්‍යාලයෙන් මූලික අධ්‍යාපනය ලබා (1982-1993) ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍ර පීඨයට ඇතුළත්ව (1995-1999) ඉතිහාසය විෂය පිළිබඳ ගෞරව ශාස්ත්‍රවේ දී උපාධිය සම්පූර්ණ කරමින් ඉතිහාසය අධ්‍යයනාංශයේ ම කථිකාචාර්යවරයෙක් ලෙස 2001 වසරේ දී සේවයට එක් විය.

මහාචාර්ය රෝහිත දසනායකයන් ස්වකීය පාසල් අවධියේ සිටම මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජීය විද්‍යා විෂය ක්ෂේත්‍රයන්හි කැපී පෙනෙන දක්ෂතා දැක් වූ සිසුවෙක් වූ අතර, විෂය බාහිර ක්‍රියාකාරකම් ලෙස විද්‍යාලීය විවාද කණ්ඩායම, තුර්යවාදක කණ්ඩායම, ශිෂ්‍ය නායක මණ්ඩලය නියෝජනය කරමින් පළාත් හා ජාතික මට්ටමේ ජයග්‍රහණ රැසක් විද්‍යාලයට අත්කර දීමට සමත් වූහ.

ජේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍ර පීඨයේ විද්‍යාර්ථියෙකු වශයෙන් ඉතිහාස සංගමයේ සහාපතිවරයා ලෙස විෂය හා විෂයානු බද්ධ ක්ෂේත්‍ර පෝෂණයෙහිලා කටයුතු කරමින් ඉතිහාසය විෂයේ වැඩිම ළකුණු වෙනුවෙන් 1999 වසරේ දී පිරිනමනු

ලැබූ “අශෝක” ශිෂ්‍යත්ව ත්‍යාගය සහ “කෝබට් ” ත්‍යාගය යන ශිෂ්‍යත්ව ද්විත්වයම දිනාගැනීමට සමත් විය. මහාචාර්ය රෝහිත දසනායකයන් 2004 වසරේ දී කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙන් සමාජීයවිද්‍යාපති උපාධිය ලබාගත් අතර 2005 වසරේ දී පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය ශිෂ්‍යත්වය යටතේ ඉන්දියාවේ මදුරාසි විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ස්වකීය ආචාර්ය උපාධිය (2007) දිනා ගැනීමට සමත් විය.

අම්බලම සහ සමාජය 2001/2017, පාත්‍රා ධාතුව සහ රාජ්‍යත්වය, 2003/2017, කන්ද උඩරට වලව් 2022, ඉඳුවර පර්යේෂණාත්මක ලේඛන සංග්‍රහය, Arabs in Serandib 2017, ආදී කෘති ගණනාවකම කතුවරයා වන මෙතුමා ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාස සංගමයේ යාවජීව සමාජිකයෙක් ලෙස වර්තමානය දක්වාම කටයුතු කරයි. ඉතිහාස විෂයේ ප්‍රාමාණික විද්වතෙකු වන මහාචාර්ය රෝහිත දසනායකයන් පර්යේෂණ පත්‍රිකා සහ ලිපි ගණනාවක් පලකර ඇති අතර එම කෘති හා පර්යේෂණ ගණනාව අතරින් මෙහි දී විමර්ශනයට ලක්වන්නේ අඬසඳ සහ තරාදිය යන කෘතිය යි.

අඬ සඳ සහ තරාදිය

මහාචාර්ය රෝහිත දසනායක 2018 වසරේදී කොළඹ, ඇස් ගොඩගේ සමාගමේ ප්‍රකාශනයක් ලෙස අඬ සඳ සහ තරාදිය යන කෘතිය (ISBN 978-955-30-8362-1) පරිච්ඡේද හතරින් යුක්තව ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇත. මෙම කෘතිය මඟින් ශ්‍රී ලංකාව සහ බටහිර ආසියාව අතර පැවති වාණිජ සබඳතා කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත. මෙරට අතීතයේ සිටම සාමුද්‍රික වාණිජ කටයුතු කෙරෙහි අවධානය යොමු කර තිබූ අතර උපාය මාර්ගික පිහිටීම සහ සම්පත් සතුටීම යන කරුණු මත වාණිජ සබඳතා කෙරෙහි යොමු වූ බවට සාධක හඳුනාගත හැකි ය. මුල් කාලීන වාණිජ සබඳතා ඉන්දීය අර්ධද්වීපය සමඟ පවත්වාගෙන ගිය අතර, ක්‍රි.ව. 1-2 සියවස් වන විට බටහිර ලෝකය මෙන් ම, අග්නිදිග ආසියාව සහ ඇත පෙරදිග චීනය සමඟ ද වාණිජ සබඳතා වර්ධනය වී තිබුණි. මේ අනුව ඉස්ලාම් ධර්මය බිහිවීමටත් පෙර සිට ම මෙරට සහ බටහිර ආසියාව අතර පැවති වාණිජ සබඳතා අධ්‍යයනය කිරීම නව්‍යතම අධ්‍යයනයක් බව පෙන්වා දිය හැකි ය.

ශ්‍රී ලංකාව හා බටහිර ආසියාව (මැදපෙරදිග) පිළිබඳ මෙතෙක් සිදුව ඇති අධ්‍යයනයන් බොහොමයක් සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රයට ප්‍රමුඛත්වය ලබාදී සිදු කර ඇති අධ්‍යයන බව පෙනී යන කරුණකි. මෙම අවකාශය කෙරෙහි මූලික අවධානය යොමු කර ඇති කතුවරයා මෙරට අභ්‍යන්තරයේ සහ අවට සමුද්‍රික කැණීම්වල දී හමුවී ඇති පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක ද උපයෝගී කොටගනිමින් අඬ සඳ සහ තරාදිය යන කෘතිය මඟින් මෙරට සහ බටහිර ආසියාව අතර පැවති වාණිජ සබඳතා නව මානයකින් අධ්‍යයනයට භාජනය කර ඇත.

මෙහි දී සාහිත්‍ය හා පුරාවිද්‍යාත්මක මූලාශ්‍රය මත පදනම්ව වසර 10 ට අසන්න කාලයක් ස්වකීය පර්යේෂණ දැනුම මෙහෙයවා සිදුකර ඇති අධ්‍යයනයක් බව පැහැදිලි වේ. මෙමගින් මෙතෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ අනාවරණය නොවූ වාණිජ ඉතිහාසයක තොරතුරු මෙන් ම ඊට සමගාමීව හෙළිවන සමාජ, සංස්කෘතික මෙන් ම දේශපාලන තොරතුරු ද අන්තර්ගත වේ. විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව සහ ඉන්දියාව අතර පැවති සමාජ, සංස්කෘතික, ආගමික හා වාණිජ සබඳතා පිළිබඳව ප්‍රාමාණික අධ්‍යයනයන් සිදුව ඇති අතර චීනය, රෝමය සහ අග්නිදිග ආසියාව සමග පැවති වාණිජ සබඳතා පිළිබඳව ද විවිධ විද්වතුන් හා පර්යේෂකයින් විසින් අධ්‍යයනයන් ගණනාවක් සිදු කර තිබේ. මහාචාර්ය රෝහිත දසනායකයන් මෙම කෘතිය මගින් වෙනත් විද්වතුන්ගේ අවධානයට භාජනය නොවූ මෙරට සහ මැදපෙරදිග (බටහිර ආසියාව) සමග පැවති වාණිජ සබඳතා නව මානයකින් විමර්ශනයට භාජනය කිරීම ප්‍රශංසනීය කරුණකි.

මෙතෙක් පර්යේෂකයින්ගේ අවධානයට ලක් නොවූ ශ්‍රී ලංකාවේ වාණිජ සබඳතා පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් පර්යේෂණ සහ අරාබි ග්‍රන්ථ විවිධ දුෂ්කරතා ඔස්සේ අධ්‍යයනයට ලක්කර නව මානයකට මෙරට පැරණි වාණිජ සබඳතා ගෙන ගොස් ඇති අයුරු අඩ සඳ සහ තරාදිය කෘතිය තුළ දක්නට ලැබීම විශේෂ ලක්ෂණයකි.

ග්‍රන්ථයේ අන්තර්ගත කරුණු මගින් මෙරට සහ බටහිර ආසියාව (අරාබිය) අතර පැවති සබඳතා පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක තොරතුරු අනාවරණය කර ඇති අතර එමගින් ශ්‍රී ලාංකේය ආර්ථික, දේශපාලන හා සමාජ පසුතලයේ සිදුකරන ලද බලපෑම් සහගත තත්ත්වය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කර තිබේ. මේ තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන මුස්ලිම් ප්‍රජාවගේ නිවැරදි ඓතිහාසික පසුබිම අධ්‍යයනයට නව ආලෝකයක් උදා වේ.

ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාස ශික්ෂණය තුළ දේශීය මූලාශ්‍රය මගින් අනාවරණය නොවන පාර්ශවයන් පිළිබඳ මෙම අධ්‍යයනය මගින් කරුණු අනාවරණය වේ. විශේෂයෙන් ආර්ථික පසුබිම පිළිබඳව මෙන් ම එයට රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික මට්ටමින් දායකවීම පිළිබඳව ද දේශීය මූලාශ්‍රය නිහඩ ස්වරූපයක් උසුලන නමුත් බටහිර ආසියානු මූලාශ්‍රය තුළින් ඊට වෙනස් විකුයක් ඉදිරිපත් කරන බව පෙන්වාදිය හැකි ය.

මෙම අධ්‍යයනයේ දී මෙරට පාලකයින් බටහිර ආසියානු කලාපීය බලවතුන් සමග සංස්කෘතික මෙන් ම වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක චින්තනය පිළිබඳ තොරතුරු හුවමාරු කරගත් ආකාරය පවා හඳුනාගත හැකිවීම විශේෂ ලක්ෂණයක් බව පෙන්වාදිය හැකි ය.

මෙම කෘතිය 2020 වසරේ හොඳම පර්යේෂණ කෘතියට හිමි රාජ්‍ය සම්මාන කෘති තුන අතරට අයත් වීමත්, එම වසරේදීම ඉංග්‍රීසි පරිවර්තන කෘතියට හිමි රාජ්‍ය

සාහිත්‍ය සම්මානයට පාත්‍ර වීමත්, 2022 වසරේ ද්‍රවිඩ භාෂාවට පරිවර්තනය කරමින් රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානයට භාජනය වීමත් වාණිජ ඉතිහාසය පෝෂණය වීමෙහිලා දැක් වූ ප්‍රාමාණික දායකත්වය වෙනුවෙන් ඇගයීමට ලක් වූ සුවිශේෂී අවස්ථාවන් බව පෙන්වා දිය හැකි ය.

මෙම කෘතිය මගින් අතීතයේ සිට ක්‍රි.ව. 13 වන සියවස දක්වා පර්යේෂණ දිශානතිය යොමු වී පවතී. ක්‍රි.ව. 15 වන සියවස සහ ඉන්පසු කාලපරිච්ඡේදය ආසියාව බටහිර යටත් විජිතවාදයේ දොරටු විවර වීමේ කාලපරිච්ඡේදයේ ආරම්භය යි. මේ නිසා කතුවරයාගේ Arabs in Serandib කෘතියේ අන්තර්ගත තොරතුරු මෙම අඩසඳ සහ තරාදිය කෘතියට ඉදිරියේදී ඇතුළත් වන්නේ නම් මෙරට සහ බටහිර ආසියාව අතර වාණිජ සබඳතා ක්‍රි.ව. 15 වන සියවසින් පසු නව දිශානතියකට යොමු කිරීමට හැකි බව පෙන්වා දිය හැකි ය.